

|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                   |                              |                      |         |
|---------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|------------------------------|----------------------|---------|
| 1.                  | Наслов на наставниот предмет                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | МЕДИЦИНСКА ЕТИКА                                                  |                              |                      |         |
| 2.                  | Код                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | МЛД-126                                                           |                              |                      |         |
| 3.                  | Студиска програма                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Тригодишни стручни студии по медицинсколабораториска дијагностика |                              |                      |         |
| 4.                  | Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Катедра по медицинска етика и деонтологија                        |                              |                      |         |
| 5.                  | Степен на образование (прв односно втор циклус)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Прв циклус                                                        |                              |                      |         |
| 6.                  | Академска година/семестар                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Прва година/<br>втор семестар                                     | 7.                           | Број на ЕКТС кредити | 2       |
| 8.                  | Предуслови за запишување на предметот                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Нема                                                              |                              |                      |         |
| 9.                  | <ul style="list-style-type: none"><li>• Етика и морал</li><li>• Историјат на медицинската етика</li><li>• Основни етички начела (Почитување и информирана согласност; Доверливост-лекарска тајна; Одлучување во име на на пациенти кои се неспособни да донесат одлука; Однос меѓу колегите; Однос со другиот медицински персонал; однос докторпациент; Однос со општествената заедница)</li><li>• Големите етички прашања (Еутаназија, Трансплантација, Вештачко оплодување)</li><li>• Конвенции, декларации, кодекси и закони (Универзална декларација за правата на човекот, Конвенција за човековите права и биомедицината; Хипократова заклетва; Женевска ревизија на Хипократовата заклетва; Интернационален кодекс на медицинската етика; Кодекс на медицинската деонтологија на РМ; Лисабонската докларација за правата на пациентите, Закон за правата на пациентите; Хелсиншка декларација за биомедицински истражувања на човек; Препорака бр. Р (90)3 на Комитетот на министрите на замјите членки кои се однесуваат на медицинските истражувања врз човечки суштества</li><li>• Алтернативна, традиционална медицина, надрилекарство;</li><li>• Несовесно лекување, непружање помош, Малпрактис во согласност со членовите од КЗ на РМ.</li></ul> |                                                                   |                              |                      |         |
| 10.                 | Студентот да се стекне со знаењата за медицинската етика, етичкото однесување во секојдневниот живот и на работното место, неговите права и должности при вршење на професијата и како тие знаења да ги примени во секојдневната практика                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                   |                              |                      |         |
| 11.                 | Методи на учење: предавање                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                   |                              |                      |         |
| 12.                 | Вкупен расположив фонд на време                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 30                                                                |                              |                      |         |
| 13.                 | Распределба на расположивото време                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                   |                              |                      |         |
| 14.                 | Форми на наставни активности                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 15.1                                                              | Предавање                    |                      | 15 часа |
|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 15.2                                                              | Семинари                     |                      | 15 часа |
| 16.                 | Други форми на активности                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 16.1                                                              | Проблем фокусирана дискусија |                      |         |
|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 16.2                                                              |                              |                      |         |
|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 16.3                                                              |                              |                      |         |
| Начини на оценување |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                   |                              |                      |         |
|                     | 17.1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Тестови                                                           |                              | мин-макс.<br>40-60   |         |
|                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                   |                              | завршен испит        |         |

|     |                                                   |                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                         |                                           |      |
|-----|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-------------------------------------------|------|
|     | 17.2                                              | Семинарска работа/проект<br>(презентација - усна) |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                         | мин-макс.<br>5-10                         |      |
|     | 17.3                                              | Активно учество                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                         | мин-макс.<br>Теоретска настава<br>15 - 30 |      |
| 18. | Критериуми за<br>оценување<br>(бодови/оценка)     |                                                   | < 60                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 5                       |                                           |      |
|     |                                                   |                                                   | 60-68                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 6                       |                                           |      |
|     |                                                   |                                                   | 68-76                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 7                       |                                           |      |
|     |                                                   |                                                   | 76-84                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 8                       |                                           |      |
|     |                                                   |                                                   | 84-92                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 9                       |                                           |      |
|     |                                                   |                                                   | 92-100                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 10                      |                                           |      |
| 19. | Услов за потпис и<br>полагање на<br>завршен испит |                                                   | Редовност на предавања за да пристапи кон континуирана проверка. Проверката е писмена. Оценката за целокупниот испит се добива според табелата на оценки, а врз основа на збирот на бодовите добиени од сите активности, вклучувајќи ја и континуираната проверка. Студентот е должен да освои минимум бодови (60%) од континуираната проверка, во спротивно се јавува на комплетен завршен испит. |                         |                                           |      |
| 20. | Јазик на кој се изведува наставата                |                                                   | Македонски                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                         |                                           |      |
| 21. | Метод на следење на квалитетот на наставата       |                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                         |                                           |      |
| 22. | Литература:                                       |                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                         |                                           |      |
|     | 22.1                                              | Задолжителна литература                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                         |                                           |      |
|     |                                                   | К. Бошковски                                      | Медицинска етика и деонтологија,                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | ОЗ Дизајн,              |                                           | 2007 |
|     |                                                   | Прирачник по етика за лекари                      | МЛД                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                         | 2005                                      |      |
|     |                                                   | Rogers                                            | Practical Ethics for General Practice                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Oxford University Press |                                           |      |